

Notă cu privire la prognoza principalilor indicatori macroeconomici pentru anii 2021-2023

Introducere

În temeiul prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale (nr.181 din 25.07.2014) și a ordinului Ministerului Finanțelor cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului (nr.209 din 24.12.2015), la începutul lunii martie Ministerul Economiei și Infrastructurii (MEI) a elaborat prima variantă preliminară a Prognozei indicatorilor macroeconomici pentru anii 2021-2023. Conform acestei versiuni a prognozei, în anul 2020 Republica Moldova urma să înregistreze o creștere economică de 3,8%.

Răspândirea pandemiei de Covid-19 a impus necesitatea declarării stării de urgență pe data de 17 martie pentru o perioadă de 60 zile. Aceasta a determinat restrângerea sau sistarea temporară a activității companiilor din majoritatea sectoarelor economice ca urmare a măsurilor interne de protecție a sănătății angajaților și de prevenire a răspândirii infecției cu Coronavirus. În acel moment, era evident că șocurile interne și externe generate de răspândirea pandemiei Covid-19 vor exercita un impact major asupra economiei naționale. Deși magnitudinea șocurilor încă nu era clară, la sfârșitul lunii martie, MEI, în comun cu experții Fondului Monetar Internațional (FMI), a revizuit prognoza macroeconomică pentru anul 2020 de la o creștere a Produsului intern brut de 3,8% la declin de circa -3%.

Disponibilitatea datelor statistice care scoteau în evidență impactul pandemiei (datele privind producția industrială, comerțul interior de bunuri și servicii, remiterile, transportul de mărfuri și pasageri, comerțul exterior, indicatorii externi etc.) au impus necesitatea de a revizui în luna iunie prognoza evoluției Produsului intern brut până la -4,5% pentru anul 2020. Această versiune a prognozei macroeconomice (se anexează) a fost discutată și coordonată cu experții FMI în cadrul misiunii din luna iulie curent.

Evoluția economiei naționale în primul semestru al anului 2020

Produsul intern brut a însumat 43,7 mild. lei în trimestrul I 2020 și a înregistrat o creștere modestă de 0,9% față de același trimestru din anul precedent. Performanța slabă a economiei din I trimestru poate fi atribuită atât tendinței de temperare a economiei din anul trecut, precum și primelor efecte negative ale pandemiei Covid-19. Cererea internă, determinată exclusiv de investițiile în construcții, a fost cea mai importantă sursă de susținere a creșterii economice, în timp ce atât consumul privat, cât și exporturile au scăzut.

Creșterea prețurilor se temperează. În luna iunie 2020 rata inflației a constituit 1,1% față de decembrie 2019, înregistrând micșorare cu 3,2 p.p. comparativ cu rata inflației din aceeași perioadă a anului 2019. Rata inflației anuală (iunie 2020 față de iunie 2019) s-a încadrat în limita intervalului de variație al țintei inflației stabilite de BNM (5% +/- 1,5%), constituind 4,3%.

Leul moldovenesc s-a depreciat ușor față de dolarul SUA. De la începutul anului 2020 moneda națională a marcat o depreciere de 0,1% față de dolarul SUA în termeni nominali (de la 17,21 lei pentru 1 dolar american la 01.01.2020 pînă la 17,23 lei la 30.06.2020). Față de Euro leul moldovenesc s-a depreciat cu 0,9%. Stocul activelor valutare de rezervă ale BNM la 30.06.2020 a atins un record istoric de 3193,6 mil. dolari, majorîndu-se cu 4,5% comparativ cu nivelul înregistrat la sfârșitul anului 2019 și cu 9,6% - față de situația la 28.06.2019.

Masa monetară M3 la sfârșitul lunii mai 2020 a constituit circa 93,2 mild. lei și s-a majorat cu 7,3% comparativ cu sfârșitul lunii mai a anului 2019. Evoluția masei monetare M3 a fost determinată de

majorarea banilor în circulație cu 8,8%, depozitelor la vedere – cu 10,3% și depozitelor în valută străină – cu 7,3%. Cererea pentru credite este în diminuare: volumul creditelor noi acordate în luna mai 2020 a înregistrat o micșorare cu circa 25,9% față de perioada respectivă a anului 2019.

În luna mai indicatorii bugetului public național reflectă semne de ameliorare: veniturile s-au diminuat cu numai 9% (comparativ cu 23% în luna aprilie). Cumulativ în ianuarie-mai a rezultat o diminuare de 3% a veniturilor bugetare și o valoare de 23,2 mild. lei, și o sporire de 2,6% a cheltuielilor bugetare, cu o valoare de 26,6 mild. lei. Cheltuielile bugetare au depășit veniturile cu 3,3 mild. lei – deficit care a atins maxim istoric.

Creșterea datoriei de stat se accentuează: de la începutul anului datoria de stat administrată de Guvern s-a majorat cu 13,1% și a atins un nivel de 59,4 mild. lei. Datoria de stat internă însumează 25,8 mild. lei și a înregistrat o majorare de 10,5% față de situația de la sfârșitul lunii mai 2019. Totodată, datoria de stat externă este la nivel de 1,9 mild. dolari SUA (33,5 mild. lei) și a crescut cu 13,2% (cu 12,8% - în lei). Criza pandemică a determinat accentuarea necesității de finanțare a bugetului și, astfel, în cinci luni ale anului curent au fost înregistrate intrări de surse externe de finanțare în sumă de 280,2 mil. dolari, față de 157,3 mil. dolari în aceeași perioadă a anului precedent.

Impactul pandemiei COVID-19 asupra comerțului exterior se accentuează. Contractarea cererii externe din partea principalilor parteneri ai Republicii Moldova a rezultat în scăderea exporturilor, iar diminuarea consumului a condus la scăderea importurilor. În primele 5 luni 2020 s-au diminuat exporturile cu 15,4%, iar importurile cu 16,2%. Soldul negativ al balanței comerciale a constituit 999,5 mil. dolari SUA, cu 17,0% mai mic decât cel înregistrat în perioada similară 2019.

După o diminuare cumulativă de 3% în ianuarie-aprilie, în luna mai persoanele fizice au transferat din exterior prin intermediul băncilor din Republica Moldova cu 24,6% mai mult decât în luna mai 2019. Această creștere substanțială s-a datorat, cel mai probabil, limitării posibilităților de a remite bani prin căi neoficiale în contextul răspândirii pandemiei COVID-19.

Pandemia COVID-19 a afectat sectorul industrial. Restrângerea sau sistarea temporară a activității companiilor din sector ca urmare a măsurilor de protecție împotriva răspândirii COVID-19 și diminuarea cererii externe a determinat scăderea volumului producției industriale în martie cu 10,5%, iar în aprilie cu 25%. Evoluțiile respective au diminuat rezultatul sectorului industrial din ianuarie-aprilie până la -5,6%. Au fost în descreștere toate subsectoarele industriale: industria prelucrătoare -4,5%, industria extractivă -12,1%, producția și furnizarea de energie -8,9%. Un impact negativ esențial al crizei pandemice se constată în ramurile exportatoare cum sunt: industria constructoare de mașini, industria ușoară, prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor

Sectorul agricol a crescut în primul trimestru 2020 cu 2,4%, însumând circa 1,7 mild. lei. Această evoluție a fost determinată de creșterea producției animaliere (+2,6%), ca rezultat al majorării producției (creșterii) porcinelor și păsărilor. A fost în descreștere producția (creșterea) vitelor, ovinelor, caprinelor, producția de lapte, ouă, precum și cea vegetală.

Activitatea investițională este în diminuare. În primul trimestru 2020 volumul investițiilor a scăzut cu 1,5% față de aceeași perioadă a anului precedent, însumând circa 3,24 mild. lei. Diminuarea activității investiționale s-a datorat, în mare parte, scăderii esențiale a investițiilor din bugetul de stat și bugetele unităților administrativ-teritoriale (-55%). În același timp, investițiile din fondul rutier au crescut de 2,2 ori. În creștere s-au menținut și investițiile private (+2,5%), în special s-a dezvoltat sectorul construcțiilor, investițiile în acest sector fiind în creștere cu circa 18%. S-au redus investițiile în mașini și utilaje (-5,9%), în mijloace de transport (-25,9%), în terenuri (-44,3%).

Transportul de mărfuri și pasageri este unul din cele mai afectate sectoare de pandemia COVID-19. Închiderea granițelor și restricțiile de călătorie au redus mobilitatea persoanelor, numărul pasagerilor transportați diminuând în luna martie cu 49,6%, iar în aprilie – cu 89%. Volumul mărfurilor transportate, de asemenea, a scăzut (în martie cu 15%, aprilie cu 35%), ca rezultat al contractării volumului schimburilor comerciale și activității productive a agenților economici.

Comerțul intern de bunuri și servicii este în scădere datorită impactului pandemiei COVID-19. Cele mai afectate au fost unitățile comerciale ce prestează servicii. În aprilie, volumul serviciilor de piață prestate populației s-a diminuat cu 44% (în prețuri comparabile), iar al serviciilor prestate întreprinderilor cu circa 36% (în prețuri curente). De asemenea, a scăzut comerțul de bunuri: comerțul cu amănuntul a scăzut cu 28% (în prețuri comparabile), iar comerțul cu ridicata – cu 29% (în prețuri curente).

Câștigul salarial mediu lunar brut al unui salariat din economia națională în trimestrul I 2020 a constituit 7633,9 lei și s-a majorat în termeni nominali cu 10,3% față de trimestrul I 2019. În termeni reali salariul s-a majorat cu 3,6%. Exprimat în valută străină acesta a constituit circa 394 Euro sau 434 dolari SUA. În sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar a constituit 7086 lei, fiind în creștere cu 3,6%, iar în sectorul real – 7834,2 lei și s-a majorat cu 12,7%, respectiv (în termeni nominali).

Mărimea medie a **pensiei lunare** la 01.04.2020 (până la indexare) a constituit 1914,17 lei și s-a majorat cu 6,7% față de aceeași dată a anului 2019 în termeni nominali.

Numărul **șomerilor** înregistrați la oficiile forței de muncă în primele 5 luni 2020 a constituit 23,3 mii persoane și s-a majorat de circa 1,9 ori față de 5 luni 2019.

Prognoza economiei mondiale

Criza cauzată de răspândirea pandemiei COVID-19 a afectat majoritatea țărilor lumii. Pandemia a avut un impact imens asupra activității economice mondiale în prima jumătate a anului 2020. Măsurile întreprinse pentru combaterea răspândirii infecției au dus la reducerea semnificativă a activității de producție, comerțului, creșterea șomajului, diminuarea consumului. În condițiile scăderii accentuate a cererii, perturbării lanțurilor valorice globale și gradului înalt de incertitudine, companiile și-au redus activitatea investițională.

În aceste condiții, FMI a revizuit în descreștere prognoza economiei globale în raportul său World Economic Outlook publicat în luna iunie 2020. Conform acestei prognoze, volumul produsului global se estimează să scadă cu 4,9% în anul 2020, cu o recuperare de 5,4% în 2021. Astfel, se așteaptă că produsul global în 2021 o să depășească neesențial nivelul din 2019.

Produsul global, volumul tranzacțiilor comerciale și prețurile medii la petrol și alte produse în anii 2020-2021 (creștere/diminuare(-) anuală procentuală)

	Date efective	Prognoza		Diferența dintre prognoza actuală și cea din aprilie 2020	
	2019	2020	2021	2020	2021
Produsul global	2,9	-4,9	5,4	-1,9	-0,4
Statele Unite ale Americii	2,3	-8,0	4,5	-2,1	-0,2
Germania	0,6	-7,8	5,4	-0,8	0,2
Franța	1,5	-12,5	7,3	-5,3	2,8
Italia	0,3	-12,8	6,3	-3,7	1,5
Japonia	0,7	-5,8	2,4	-0,6	-0,6
China	6,1	1,0	8,2	-0,2	-1,0
India	4,2	-4,5	6,0	-6,4	-1,4
Rusia	1,3	-6,6	4,1	-1,1	0,6

	Date efective	Prognoza		Diferența dintre prognoza actuală și cea din aprilie 2020	
	2019	2020	2021	2020	2021
Volumul tranzacțiilor comerciale (mărfuri și servicii)	0,9	-11,9	8,0	-0,9	-0,4
Prețul mediu la petrol	-10,2	-41,1	3,8	0,9	-2,5
Prețurile medii la alte produse	0,8	0,2	0,8	1,3	1,4

Sursă: FMI, World Economic Outlook Update, iunie 2020

Conform prognozei, în 2020, pentru prima dată, toate regiunile vor înregistra descreștere economică. Inclusiv a fost revizuită prognoza pentru țările Uniunii Europene – principalul partener comercial al țării noastre (spre care sunt direcționate circa 64% din exporturile de mărfuri autohtone). Pentru Zona Euro se prognozează o scădere de 10,2% în 2020, condiționată de efectele negative grave asupra economiilor Italiei, Germaniei, Franței. Pentru anul 2021 se estimează o recuperare de 6%.

Diminuarea profundă a prețurilor internaționale la petrol a afectat economia Rusiei, pentru care se prognozează o diminuare de 6,6% pentru anul 2020 și o revigorare economică de 4,1% - pentru anul 2021.

În comerțul mondial pentru acest an se estimează o scădere profundă de -11,9%, ca urmare a cererii slabe pentru bunuri și servicii, inclusiv pentru serviciile de turism. Datorită creșterii treptate a cererii interne în anul următor, se așteaptă o creștere a comerțului de circa 8%.

Este de menționat că gradul înalt de incertitudine cu privire la evoluția pandemiei este un factor principal care afectează perspectivele economice și face dificilă evaluarea riscurilor.

Prognoza comerțului exterior

Ipotezele de bază care au fost luate în considerație la prognoza comerțului exterior sunt tendințele economice înregistrate de Republica Moldova în primele luni ale anului 2020 care reflectă efectele pandemiei COVID-19, în special, impactul factorilor externi, prognoza evoluției economiilor țărilor partenere și a volumului comerțului internațional. Diminuarea prețurilor externe la produsele petroliere și materie primă vor micșora valoarea unitară a indicatorilor comerțului exterior.

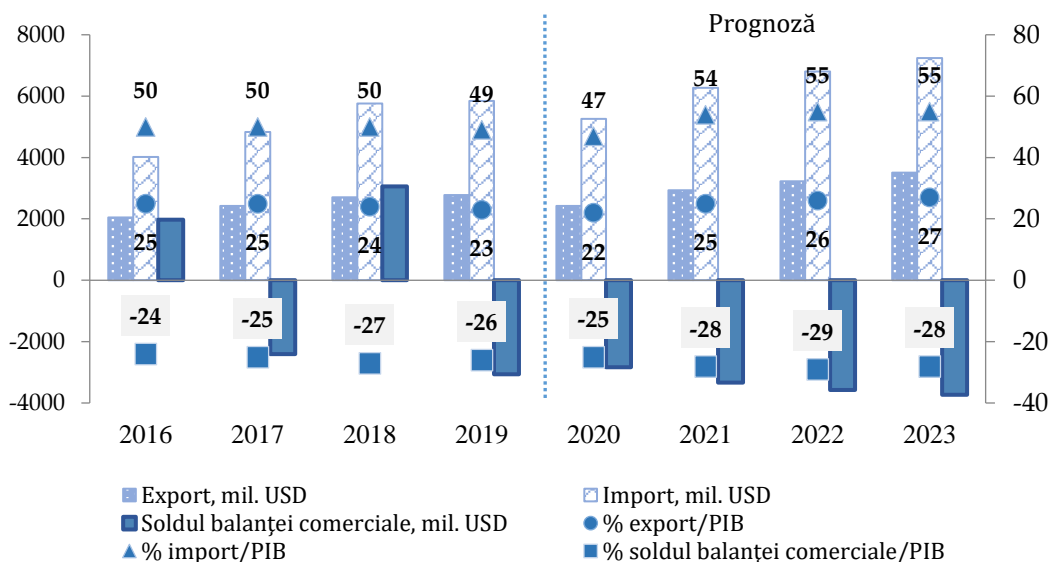
Conform estimărilor, se va diminua nu numai exporturile autohtone (exporturile din partea companiilor care livrează direct consumatorilor și nu sunt în mod obligatoriu rezidenți ai ZEL-urilor), dar și reexporturile de materie primă după prelucrare (adică, a serviciilor de prelucrare externă exportate de rezidenții ZEL-urilor). **Astfel, pentru anul 2020 se prognozează un volum al exporturilor cu 12,9% mai mic decât în anul 2019.**

Totuși, pentru următorii ani se prevede relansarea treptată a economiei. Va continua promovarea intensă a exporturilor pe piețele tradiționale, dar și penetrarea piețelor noi de desfacere. Investițiile vor contribui la creșterea nivelului de tehnologizare a întreprinderilor, cu efect asupra producerii mărfurilor mai competitive și livrarea acestora pe piețele externe. La estimarea evoluției exporturilor s-a luat în calcul și ipoteza unor ani agricoli relativ favorabili. Dezvoltarea Zonelor Economice Libere, precum și creșterea numărului de noi rezidenți va stimula în continuare expansiunea sectoarelor orientate spre piețele externe. Luând în considerație multitudinea de factori, precum și recuperarea pierderilor din anul 2020 cauzate de pandemia Covid-19, pentru anul 2021 a fost prognozată o creștere a exporturilor cu 21,2%. Pentru anii următori 2022-2023 exporturile se vor majora în mediu cu 9,3%.

Diminuarea consumului, din contul reducerii veniturilor populației, urmare a staționării unor activități economice, scăderea veniturilor remise de emigranții moldoveni, micșorarea necesarului de materie primă în sectoarele productive ale economiei vor influența negativ cererea pentru bunurile de

import. În acest context, **estimăm pentru anul 2020 un volum al importurilor în scădere cu circa 10%**. Relansarea economiei după criza pandemică din anul 2019 se va transpune în majorarea cererii pentru importuri de materie primă necesară activităților de producere, în special în Zonele Economice Libere, majorarea cererii private din contul majorărilor salariale și a remiterilor, creșterea investițiilor, care presupun importul de utilaje și echipamente într-un volum mai mare. În direcție inversă (negativ) importurile vor fi influențate de deprecierea monedei naționale, care descurajează importurile și favorizează exporturile. Respectiv, pentru anul 2021 anticipăm o creștere a importurilor cu 19,3%, după care ritmul de creștere se va tempera în anii 2022-2023, constituind în medie 7,5%.

Proгноza comerțului exterior

Sursă: datele BNS, estimările MEI

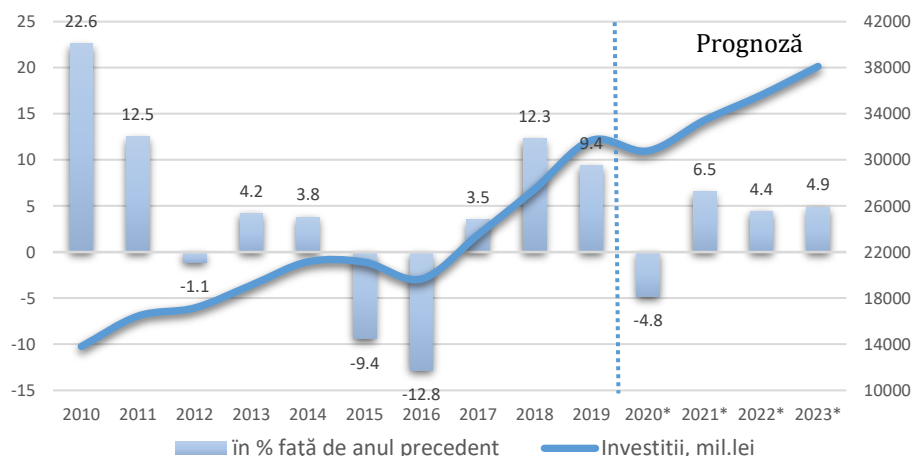
În raport cu PIB indicatorii comerțului exterior în anii 2021-2023 se vor majora, excepție anul 2020. Valoarea exporturilor în raport cu PIB va constitui circa 26%, iar a importurilor – circa 55%. Deficitul balanței comerciale va atinge în mediu -28% în anii 2021 - 2023.

Proгноza sectorului real

Volumul investițiilor se va diminua în 2020 cu circa 4,8%, iar din 2021 va reveni pe un trend ascendent. În condițiile crizei pandemice majoritatea companiilor private își vor restrânge activitatea investițională, fiind constrânse de insuficiența mijloacelor financiare. În această perioadă se estimează o diminuare a investițiilor private cu circa 17%. Agenții economici își vor restabili treptat activitatea investițională fiind stimulați de dorința de a crește competitivitatea producției și productivitatea muncii, de oportunitățile oferite de Acordul de asociere, precum și de condițiile de creditare în general favorabile. Totuși, mediul politic instabil, constrângerile prezente în calea mediului de afaceri vor fi factorii ce vor afecta negativ activitatea investițională și atragerea în proporție a investițiilor străine în perioada de prognoză.

După depășirea efectelor crizei pandemice, sectorul construcțiilor va continua să se dezvolte, cererea pe piața imobiliară fiind susținută de veniturile în creștere ale populației, condițiile de creditare în general favorabile, precum și de Programul de stat "Prima casă".

Proгноза volumului de investiții, 2020-2023

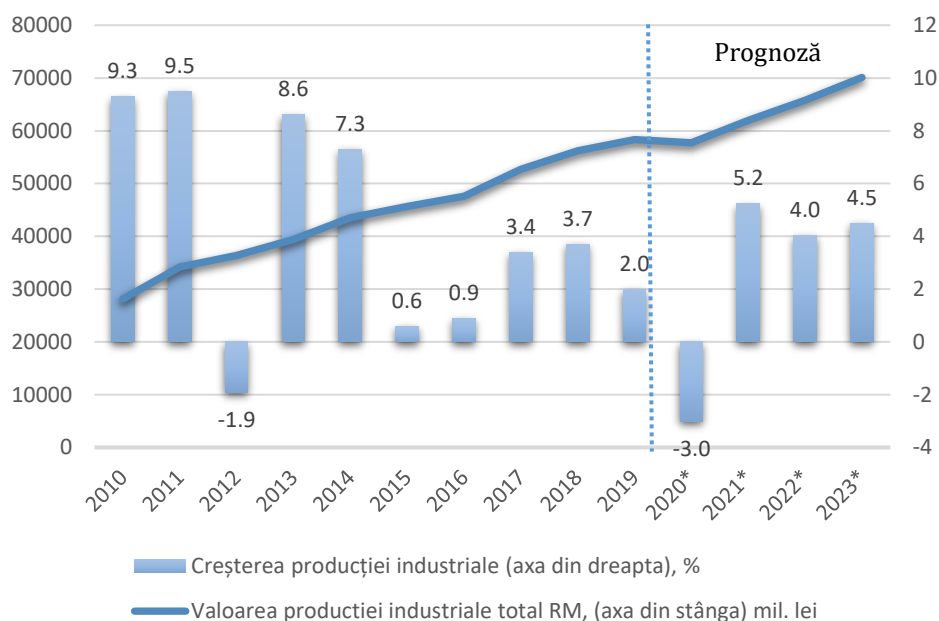
Sursă: datele BNS, estimările MEI

Vor continua proiectele investiționale ale statului, acestea fiind privite ca un mijloc eficient de depășire a situației de criză. Un stimulente de bază pentru activitatea investițională în 2020 vor fi proiectele investiționale ale statului finanțate preponderent din sursele organizațiilor internaționale. Vor fi implementate proiecte de modernizare a infrastructurii, inclusiv drumuri, rețele electrice, rețele de gaz, locomotive, etc. În următorii ani, investițiile publice se vor menține în creștere, însă în ritmuri mai temperate, datorită incertitudinilor cu privire la finanțarea externă și a viitoarelor acorduri de colaborare cu partenerii externi.

Activitatea industrială se va diminua cu 3% în anul 2020 datorită efectelor pandemiei COVID-19, iar ulterior va intra într-o fază stabil ascendentă, estimându-se în perioada 2021-2023 o creștere medie anuală de circa 4-5%. Descreșterea din 2020 va fi cauzată, pe de o parte, de sistarea sau restrângerea activității companiilor industriale în perioada de criză pandemică, pe de altă parte, de diminuarea cererii externe din partea țărilor partenere afectate de COVID-19. Vor fi în diminuare, în special, asemenea ramuri exportatoare precum: industria automotive (-16,6%), industria ușoară (-14,4%), fabricarea băuturilor (-3,4%), prelucrarea fructelor și legumelor (-3%). Totodată, situația pandemică va stimula cererea internă pentru produsele din domeniul industriei chimice, farmaceutice, precum și celei alimentare, ramuri care în 2020 nu vor regresa sau vor înregistra chiar creșteri.

În perioada de prognoză sectorul industrial va fi susținut în continuare de activitatea Zonelor Economice Libere. După depășirea consecințelor crizei pandemice, industria automotive va continua să se dezvolte, vor fi extinse proiectele investiționale existente în diferite regiuni ale țării, va fi implementat programul de dezvoltare a furnizorilor locali cu scopul de a crește valoarea adăugată a producției ZEL. De asemenea, sunt prevăzute implementarea unor noi proiecte în industria ușoară și alte ramuri industriale. Creșterea productivității muncii, ca urmare a investițiilor efectuate în mașini și utilaje în creștere al treilea an consecutiv va aduce, de asemenea, valoare adăugată sectorului și va asigura dezvoltarea acestuia.

Proгноза sectorului industrial, 2020-2023

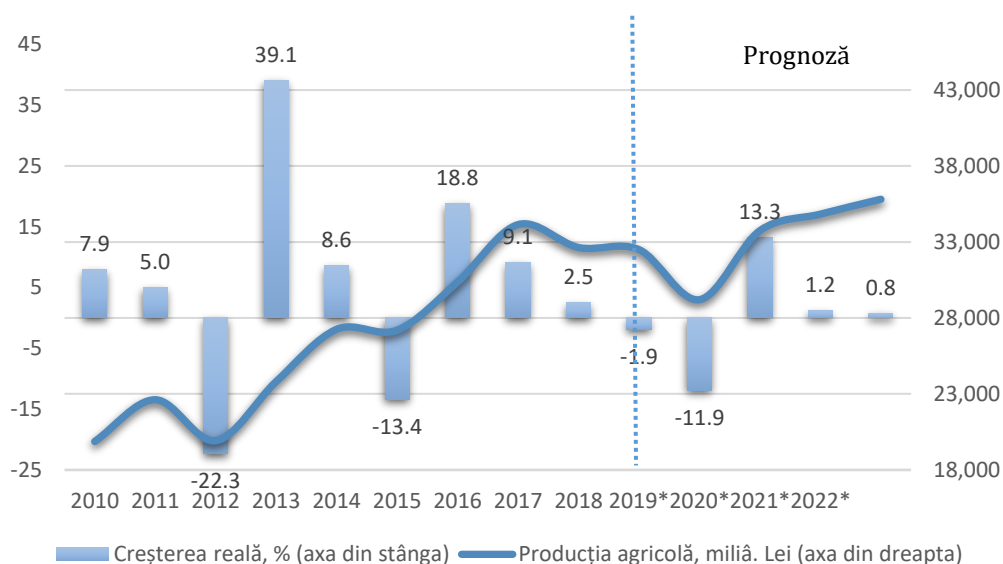
Sursă: datele BNS, estimările MEI

Volumul producției agricole va scădea cu circa 11,9% în 2020. Condițiile climaterice nefavorabile, seceta din toamna anului trecut și primăvara anului curent, precum și înghețurile din lunile martie-aprilie vor afecta puternic roada anului 2020. Deficitul de precipitații a creat condiții nefavorabile pentru creșterea, dezvoltarea culturilor de toamnă și a celor de primăvară. Cele mai afectate culturi vor fi grâul (-48%), orzul (-59%), rapița (-63%), sfecla de zahăr (-41%)¹. Condițiile meteorologice nefavorabile vor afecta, de asemenea, și producția de struguri (-12%). Înghețurile în aer au afectat în special soiurile timpurii ale culturilor pomicole, estimându-se în rezultat o reducere a producției de fructe cu circa 3% în 2020.

Anul 2021 va fi un an de recuperare a pierderilor din anul 2020. Se estimează o creștere de circa 13,3%, iar ulterior creșterile se vor stabili în limita unui procent, în cazul unor condiții meteo favorabile. În general, incertitudinea condițiilor climaterice rămâne a fi un factor de risc pentru toată perioada de prognoză. Totuși, acest risc va fi diminuat de implementarea tehnologiilor performante și creșterea investițiilor în sector, tendințe înregistrate în ultima perioadă. Sectorul zootehnic în perioada de prognoză va rămâne în stagnare. Cererea în creștere pentru produsele de carne va menține acest sector, însă scăderea continuă a efectivului de bovine va trage în jos această ramură.

¹ Estimările producției agricole pe culturi au fost realizate în baza datelor prezentate de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Proгноza producției agricole, 2020-2023

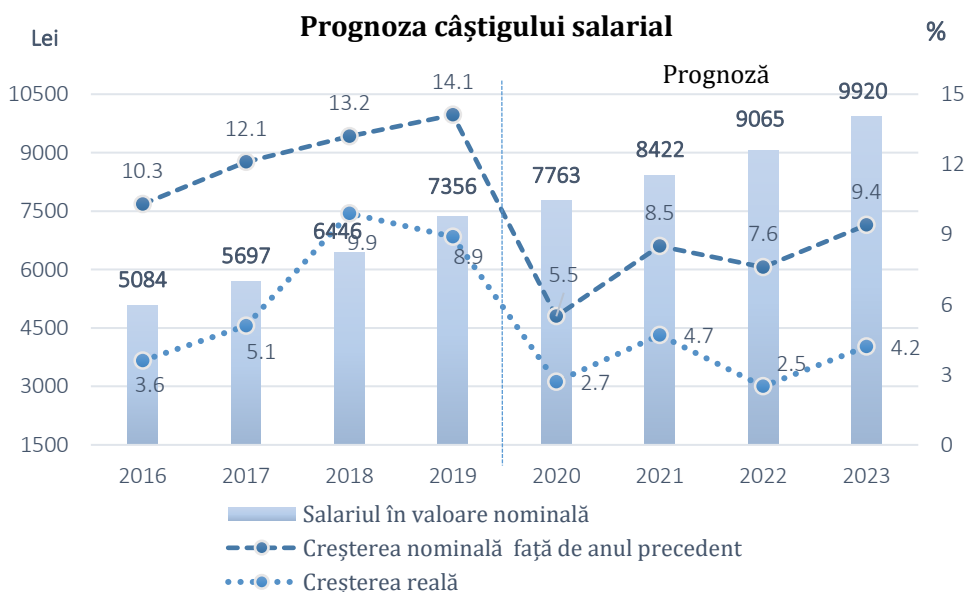

Sursă: datele BNS, estimările MEI

Proгноza indicatorilor remunerării muncii

Veniturile populației vor scădea nu numai din contul remitențelor, dar și a plăților salariale. Sistarea completă sau parțială a activităților din sectorul real al economiei vor cauza reduceri mari de venituri ale angajatorilor, aceștia intrând în incapacitate de plată a salariilor angajaților în perioada stării de urgență. În aceste condiții, fondul de remunerare în sectorul real a fost estimat în valoare de 40,24 mild.lei pentru anul 2020, în diminuare cu 5% față de anul 2019 în termeni reali. Totodată, se prevede menținerea plăților salariale în sectorul bugetar, conform angajamentelor Guvernului. Astfel, în sectorul bugetar fondul salarial se prognozează în mărime de 13,8 mild.lei, în creștere cu 5,3% în termeni reali.

Printre principalii factori ce vor influența valoarea salariului mediu în anii 2021-2023 se enumeră creșterea economică prognozată, deficitul accentuat de forță de muncă, efectele majorării salariilor din sistemul bugetar (inclusiv creșterea salariilor din domeniul sănătate), precum și majorarea așteptată a cantumului minim garantat al salariului în sectorul real.

Sursă: datele BNS, estimările MEI

Riscuri de nerealizare a prognozei

Realizarea acestui scenariu de prognoză a indicatorilor macroeconomici poate fi perturbată de următoarele riscuri interne și externe:

Riscuri externe:

- Înrautățirea perspectivelor economice globale, ca efect al unui nou val al pandemiei de Covid-19: acest risc vine din impactul posibil asupra economiei Republicii Moldova prin contractarea cererii externe, contribuind astfel la diminuarea exporturilor și remitentelor și, prin urmare, la micșorarea producției industriale, consumului populației și creșterii ratei șomajului;
- Apariția unor eventuale șocuri externe ale prețurilor la petrol;
- Creșterea tensiunilor geopolitice la nivel mondial poate influența creșterea prețurilor la resurse energetice și la alte produse.
- Barierele comerciale și măsurile protecționiste în comerțul exterior (în special între SUA și China) pot influența negativ tranzacțiile comerciale internaționale.
- Șocuri negative în evoluția economiilor partenerilor comerciali principali ai Republicii Moldova pot influența negativ exporturile, remitențele, activitatea industrială, etc. Tensiunile sociale în SUA și țările EU de asemenea pot contribui la creșterea nivelului de incertitudine privind perspectivele dezvoltării economice la nivel global.

Riscuri interne:

- Un eventual al doilea val sau o disipare prea lentă a COVID-19 în Republica Moldova ar putea impune reintroducerea unui sistem de restricții severe, comparabile cu cele din perioada de urgență.
- De frica contaminării, consumatorii și producătorii ar putea să revină mult mai lent la comportamentul de producție și consum obișnuit. Aceasta va afecta în mod particular sectorul serviciilor.
- Condițiile climaterice nefavorabile, care sunt dificil de prognozat, pot contribui la diminuarea volumului producției agricole, cu repercusiuni asupra sectorului industrial și exporturilor.
- Instabilitatea politică, ce influențează negativ activitatea economică și investițională, intensifică tensiunea socială și provoacă instabilitate macroeconomică.
- Accentuarea dezechilibrelor la nivel macroeconomic (creșterea deficitului bugetar, deficitului contului curent, costului forței de muncă) va contribui la creșterea vulnerabilității economiei naționale.
- Fluctuațiile excesive ale cursului de schimb al monedei naționale pot influența negativ activitatea agenților economici.

Ținând cont de gradul înalt de incertitudine și riscurile privind perspectivele de ameliorare a consecințelor generate de pandemie pe plan intern și extern, Ministerul Economiei și Infrastructurii a elaborat un scenariu alternativ de prognoză, care prevede o perioadă mai lungă de sistare a activității economice și recuperare mai lentă. Conform acestui scenariu, PIB se va diminua cu circa 6% în anul 2020.

**Proгноza preliminară a indicatorilor macroeconomici
pentru anii 2020-2023
(coordonată cu Fondul Monetar Internațional)**

Indicatori	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Efectiv				Proгноza			
Produsul intern brut nominal, mild.lei	160,8	178,9	192,5	210,1	205,2	223,4	243,9	266,9
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	104,4	104,7	104,3	103,6	95,5	104,1	104,0	104,2
Indicele prețurilor de consum, %								
mediu anual	106,4	106,6	103,0	104,8	102,8	102,3	105,5	105,0
la sfârșitul anului	102,4	107,3	100,9	107,5	100,5	106,0	105,0	105,0
Exporturi, mil. USD	2045	2425	2706	2779	2421	2934	3225	3509
față de anul precedent, %	104	119	111,6	102,7	87,1	121,2	109,9	108,8
Importuri, mil. USD	4020	4831	5760	5842	5256	6269	6799	7242
față de anul precedent, %	100,8	120	119,2	101,4	90,0	119,3	108,5	106,5
Soldul balanței comerciale, mil.USD	-1976	-2406	-3054	-3063	-2835	-3334	-3574	-3733
Producția industrială, mild. lei	47,6	52,7	56,2	58,4	57,7	62,0	65,8	70,1
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	100,9	103,4	103,7	102,0	97,0	105,2	104,0	104,5
Producția agricolă, mild.lei	30,5	34,1	32,6	32,5	29,2	33,7	34,8	35,8
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	118,8	109,1	102,5	98,1	88,1*	113,3*	101,2*	100,8*
Investiții în active imobilizate, mild.lei	19,7	23,5	27,5	31,7	30,8	33,5	35,63	38,1
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	87,2	103,5	112,3	109,4	95,2	106,5	104,4	104,9
Salariul nominal mediu lunar, lei	5084	5697	6446	7356	7763	8422	9065	9920
față de anul precedent (%): nominal	110,3	112,1	113,2	114,1	105,5	108,5	107,6	109,4
real	103,6	105,1	109,9	108,9	102,7	104,7	102,5	104,2
Fondul de remunerare a muncii, mild.lei	35,6	40,2	46,1	53,9	54,1	58,9	64,2	70,2
față de anul precedent (%): nominal	108,1	112,7	114,8	117,0	100,2	108,9	109,1	109,3
real	101,6	105,7	111,5	111,6	97,5	105,1	103,9	104,1

*Proгноza elaborată în baza estimărilor Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului